

Waar menig akkerbouwer in de winter van zijn relatieve rust geniet, is deze periode voor Dick Kruithof uit Puttershoek en Krijn Kooy uit Maasdam een drukke tijd. Dag in, dag uit plukken de akkerbouwers uit de Hoeksche Waard samen spruiten. Daarbij moeten op de plukmachine regen, sneeuw en koude worden getrotseerd, want de 28 hectare spruiten moeten 'eraf'.

Spruiten telen is weer leuk

Door: Eric de Lijster
Fotografie: Rein Geleijnse

Dick Kruithof en Krijn Kooy hebben meer schik in de spruiten oogst dan de voorgaande twee jaren. De prijzen waren toen schrikbarend laag, waardoor zij voor nog geen appel en een ei op de plukker zaten. „Er waren veel te veel spruiten”, blikt Krijn Kooy terug. „De koelcellen bij de handel zaten vol. Nu is de markt in een beter evenwicht. Voorraadvorming bij de handel is er amper geweest.”

De magere jaren hebben ertoe geleid dat het Nederlandse areaal spuitkool de laatste jaren drastisch is gekrompen. Dit teeltseizoen staat er een kleine 3.100 hectare (zie grafiek), ruim een kwart minder dan twee jaar eerder. In 2004 teelden nog 383 telers spruiten, twee jaar eerder waren er dat 17 procent minder. De bedrijven zijn vooral terug te vinden in Zuidwest Nederland en Flevoland.

Van deze telers staat een groot deel als akkerbouwer te boek, zoals Kooy en Kruithof. „Voor een akkerbouwer is het ideaal om in de winter in de spruiten te zitten”, zegt Kooy. „Zo heb je heel het jaar de arbeid bezet.” Toch luistert de planning wel nauw, vult Kruithof aan. „We beginnen meestal half oktober na het aardappelen rooien. Als het weer een beetje meezit, proberen we ook eerst nog wintertarwe te zaaien. Eerder beginnen kan eigenlijk niet, omdat wij tot eind september allebei ook nog in de bolchrysanthen zitten.” Hoewel het weer niet altijd meezit, komt deze planning toch altijd aardig uit. „Alleen het ploegen loopt nog wel eens in de soep”, reageert Kooy.

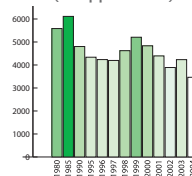
Goed opschieten

Zij teelden eerst afzonderlijk van elkaar spruiten, maar hebben sinds vier jaar de teelt, oogst en afzet samengevoegd. Door samen te werken blijven zij een interessante partner voor de han-

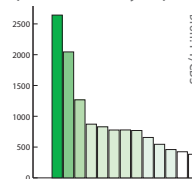
del. Ook helpen de beide vaders en moeders mee met het selecteren en sorteren van de spruiten, waardoor de arbeidskosten laag blijven. „En we kunnen natuurlijk goed met elkaar opschieten”, stelt Kooy.

Kooy en Kruithof telen dit jaar zes rassen, in de volgorde van vroege naar late soorten. Dit zijn Maximus, Cyrus, Hivernus, Eclips, Clodius en Esperal. De kwaliteit van de spruiten is dit seizoen door de bank genomen goed, al heeft het regenachtige weer van afgelopen najaar wel zijn sporen nagelaten. De spruiten zijn hierdoor wat grauer en doffer dan vorig jaar, zegt Kruithof. Ook zijn de spruiten op één perceel op lage gelegen plekken verzopen door een hoosbui van 110 mm regen. Daarbij heeft het gewas weinig last gehad van luis en zijn zij ook buiten schot gebleven van een grote tripsaanval, die dit jaar toch menig spruitenperceel heeft geteisterd. Wel maken de twee zich zorgen over de slakkenbestrijding, nu de slakkenkorrels met ingang van volgend jaar worden verboden. Maar Kooy is

Ontwikkeling spruiten-teelt (in oppervlakte)

Ontwikkeling spuitkool (in aantal bedrijven)

optimistisch: „Ik verwacht dat de toelating wel terug komt, gelet op het verbruik. Want zonder slakkenkorrels zijn geen spruiten te telen.”

Markt opgeleefd

Waar spruiten de laatste twee jaar in de verdrukking zaten, is de markt nu weer enigszins opgeleefd. Door de krimp van de sector is de markt van vraag en aanbod wat meer in evenwicht. „Belangrijk is dat de spruiten vers in de winkel liggen. Dat lukt als de handel geen voorraad heeft, zoals dit jaar het geval is. Nu heeft onze afnemers zelfs gevraagd of een keer op zaterdag wilden plukken, want hij kwam spruiten tekort. Ongekend”, aldus Kooy, die de spruiten met Kruithof levert aan handelsbedrijf Freshwell.

De weken voor de kerst waren met prijzen van gemiddeld 25 tot 30 cent per kilo nog 'niet geweldig'. „Maar toch was ik daar al blij mee”, reageert Kruithof, „want het jaar ervoor deden ze maar 15 cent.” Na de kerst ging de prijs, onder meer gesteund door de dalende temperaturen, met stappen omhoog naar gemiddeld 40 tot 60 cent. Eind januari, tijdens de matige vorst, kregen de telers incidenteel zelfs een euro per kilo uitbetaald. „Wie had dat gedacht”, zegt Kruithof. „Dat spruiten ooit nog eens een euro zouden doen.”

De spruitenteelt leeft weer helemaal op, signaleert Kruithof. „Vorig jaar zat iedereen in zak en as. Ook de handel. Het zou nooit meer wat worden met de spruiten. En kijk nu eens. Spruiten telen is weer leuk.” De akkerbouwers vrezen niet dat het areaal komend jaar door de hogere prijzen toeneemt. „Het zal zelf nog iets krimpen”, verwacht Kooy. „Voor een deel van de telers zijn deze prijzen niet voldoende om door te gaan. Ook zijn er die pech hebben gehad met trips- en neerslagschade. En veel starters zullen er niet zijn, gelet op de pittige investering die dat vraagt. Maar bij ons hebben spruiten een vaste plek in het bouwplan.”